

ارتباطات بازاریابی با رویکرد تبلیغات اثربخش

تألیف

دکتر محمد حقیقی

سید محمد حسن مصطفوی روضاتی

آیسان علیزاده

شماره انتشار ۳۹۹۷

شماره مسلسل ۹۷۷۴

انتشارات دانشگاه تهران

سیرشناسه	- ۱۳۲۹
عنوان و نام پدیدآور	: حقیقی، محمد
مشخصات نشر	: ارتباطات بازاریابی با رویکرد تبلیغات اثربخش / تألیف محمد حقیقی، سیدمحمدحسن مصطفوی روضاتی، آیسان علیزاده.
مشخصات ظاهری	: تهران: دانشگاه تهران، مؤسسه انتشارات، ۱۳۹۷
فروشت	: ۳۵۶ ص; مصور(عکش رنگی)، جدول، نمودار.
شابک	: انتشارات دانشگاه تهران؛ شماره انتشار ۳۹۹۷
وضعیت فهرست‌نویسی	: ۹۷۸-۰۳-۷۲۹۳-۷
پادداشت	: فیبا
موضوع	: کتابنامه.
موضوع	: بازاریابی - مدیریت
موضوع	: تبلیغات
شناسه افزوده	: آگهی‌های تبلیغاتی
شناسه افزوده	: مصطفوی روضاتی، سیدمحمدحسن، - ۱۳۶۷
شناسه افزوده	: علیزاده، آیسان، - ۱۳۶۲
شناسه افزوده	: دانشگاه تهران، مؤسسه انتشارات
ردیبندی کنگره	: HF۵۴۱۵/۱۳/الف۷
ردیبندی دیوبی	: ۱۳۹۸
شماره کتابشناسی ملی	: ۶۵۸/۸
شماره کتابشناسی ملی	: ۵۵۸۵۸۸۷

این کتاب مشمول قانون حمایت از حقوق مؤلفان و مصنفان است. تکثیر کتاب به هر روش اعم از فتوکپی، ریسوگرافی، تهیه فایل‌های pdf، لوح فشرده، بازنویسی در وبلاگ‌ها، سایتها، مجله‌ها و کتاب، بدون اجازه کتبی ناشر مجاز نیست و موجب پیگرد قانونی می‌شود و تمامی حقوق برای ناشر محفوظ است.

عنوان: ارتباطات بازاریابی با رویکرد تبلیغات اثربخش
تألیف: دکتر محمد حقیقی - محمدحسن مصطفوی روضاتی - آیسان علیزاده
ویرایش ادبی: شهرام چراغی پور
نوبت چاپ: اول
تاریخ انتشار: ۱۳۹۸
شمارگان: ۲۰۰ نسخه
ناشر: مؤسسه انتشارات دانشگاه تهران
چاپ و صحافی: مؤسسه انتشارات دانشگاه تهران

مسئولیت صحت مطالب کتاب با مؤلفان است»
بهای: ۵۰۰۰۰ ریال

خیابان کارگر شمالی - خیابان شهید فرشی مقدم - مؤسسه انتشارات دانشگاه تهران
پست الکترونیک: http://press.ut.ac.ir - press@ut.ac.ir - تارنمای: ۸۸۳۳۸۷۱۲
پخش و فروش: تلفکس

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

فهرست مطالب

.....	پیشگفتار
.....	ز
.....	مقدمه
.....	ش
.....	فصل اول - مفاهیم ارتباطات بازاریابی
1.....	1- بازاریابی
3.....	3- آمیخته بازاریابی
6.....	6- چارچوب نوین آمیخته بازاریابی
8.....	8- محصول
10.....	10- چرخه عمر محصول
11.....	11- قیمت
13.....	13- توزیع
14.....	14- ترفع
17.....	17- تبلیغات
18.....	18- فروش شخصی
20.....	20- پارامترهای مؤثر در فروش شخصی
21.....	21- مراحل فروش شخصی
22.....	22- ترفیعات فروش
23.....	23- برنامه‌ریزی ترفیعات فروش
24.....	24- ابزارهای پیشبرد فروش
25.....	25- ابزارهای ابزارهای پیشبرد فروش
27.....	27- ابزارهای پیشبرد فروش مصرف‌گرا
27.....	28- برنامه وفاداری و باشگاه مشتریان
29.....	29- قرعه‌کشی و شرکت در مسابقات
30.....	30- حامی‌گری یک رویداد خاص
30.....	30- طراحی رویدادهای خاص

□ ث ارتباطات بازاریابی با رویکرد تبلیغات اثربخش

۳۱.....	برگشت پول و تخفیف.....	۵-۱-۲-۳-۷-۱
۳۱.....	اشانتیون یا هدایای تبلیغاتی.....	۶-۱-۲-۳-۷-۱
۳۲.....	نمونه.....	۷-۱-۲-۳-۷-۱
۳۳.....	کوپن‌های تخفیف.....	۸-۱-۲-۳-۷-۱
۳۴.....	ابزارهای پیشبرد فروش تجاری گرا.....	۲-۲-۳-۷-۱
۳۴.....	تبلیغات مشارکتی.....	۱-۲-۲-۳-۷-۱
۳۵.....	برنامه‌های آموزشی.....	۲-۲-۲-۳-۷-۱
۳۵.....	نمایشگاه تجاری.....	۳-۲-۲-۳-۷-۱
۳۶.....	نمایش در محل فروش / خرید.....	۴-۲-۲-۳-۷-۱
۳۸.....	تحفیفات تجاری.....	۵-۲-۲-۳-۷-۱
۳۸.....	ضمانت‌نامه کالا.....	۶-۲-۲-۳-۷-۱
۳۸.....	فعالیت‌های پیشبردی مشترک.....	۷-۲-۲-۳-۷-۱
۳۸.....	ابزارهای پیشبرد فروش مخصوص پرسنل فروش.....	۱-۳-۲-۲-۳-۷-۱
۳۹.....	بازاریابی مستقیم.....	۱-۷-۴-۴
۴۱.....	سفارش پستی.....	۱-۷-۴-۴
۴۲.....	بازاریابی تلفنی.....	۱-۷-۴-۴
۴۲.....	تبلیغات پاسخ مستقیم.....	۱-۷-۴-۴
۴۳.....	بازاریابی از راه رادیو و تلویزیون و ابزارهای الکترونیکی.....	۱-۷-۴-۴
۴۴.....	اعلان عمومی.....	۱-۷-۵
۴۵.....	ابزار اعلان عمومی.....	۱-۷-۵-۱
۴۵.....	روش‌های اعلان عمومی.....	۱-۷-۵-۲
۴۶.....	روابط عمومی.....	۱-۷-۶
۴۷.....	رسانه‌های نوین.....	۱-۷-۷
۴۸.....	سیر تکامل ارتباطات بازاریابی یکپارچه.....	۱-۸
۵۱.....	ارتباطات بازاریابی یکپارچه.....	۱-۹
۵۳.....	تولید محصول جدید.....	۱-۱۰
۵۴.....	منابع و مأخذ.....	۱-۱۱
۵۷.....	پرسش‌هایی برای بحث و بررسی مطالب.....	۱-۱۲

ج □ فهرست مطالب

۵۹	فصل دوم- تبلیغات.....
۶۳	۱-۲ طبقه‌بندی تبلیغات.....
۶۴	۱-۱-۲ طبقه‌بندی بر مبنای هدف.....
۶۵	۲-۱-۲ طبقه‌بندی بر مبنای رسانه.....
۶۷	۳-۱-۲ طبقه‌بندی بر مبنای عملکرد.....
۶۸	۲-۲ مدیریت تبلیغات.....
۶۹	۱-۲-۲ اصول مدیریت تبلیغات.....
۷۰	۲-۲-۲ تعریف تبلیغات.....
۷۰	۳-۲-۲ بررسی مفهوم اثربخشی.....
۷۱	۴-۲-۲ اثربخشی تبلیغات.....
۷۲	۵-۲-۲ مزایای هدف‌گذاری تبلیغات.....
۷۳	۳-۲ بازاریابی عصبی و تکنیک حرکت چشمی.....
۷۵	۴-۲ برنامه‌ریزی تبلیغات.....
۷۷	۵-۲ تحلیل شرایط محیطی.....
۷۸	۱-۵-۲ مدل سوát.....
۸۰	۲-۵-۲ مدل نیروهای پنج گانه پورتر.....
۸۴	۳-۵-۲ مدل پستل.....
۸۴	۶-۲ کمپین تبلیغات.....
۸۵	۷-۲ ده اصل برای اداره کمپین تبلیغاتی.....
۸۹	۸-۲ برنامه‌ریزی تبلیغات با مدل 5M.....
۹۰	۱-۸-۲ گام اول: مأموریت و اهداف.....
۹۱	۲-۸-۲ گام دوم: تصمیم‌گیری درباره بودجه تبلیغات.....
۹۵	۳-۸-۲ گام سوم: تهییه یک پیام تبلیغاتی.....
۹۶	۴-۸-۲ گام چهارم: تصمیم‌گیری درباره رسانه تبلیغاتی.....
۹۷	۵-۸-۲ گام پنجم: ارزیابی اثربخشی تبلیغات.....
۱۰۰	۱-۵-۸-۲ روش پیش‌آزمون.....
۱۰۱	۲-۵-۸-۲ روش پس‌آزمون.....
۱۰۳	۳-۵-۸-۲ تحقیق درباره اثر تبلیغات بر فروش.....
۱۰۳	۴-۵-۸-۲ ماتریس ترغیب.....

ح □ ارتباطات بازاریابی با رویکرد تبلیغات اثربخش

۱۰۵.....	۵-۵-۸-۲ مدل‌های ارزیابی اثربخشی تبلیغات.
۱۰۷.....	۱-۵-۵-۸-۲ مدل آیدا.....
۱۱۰.....	۲-۵-۵-۸-۲ مدل داگمار.....
۱۱۱.....	۳-۵-۵-۸-۲ مدل سلسله‌مراتب تأثیرات.....
۱۱۳.....	۴-۵-۵-۸-۲ مدل پذیرش نوآوری.....
۱۱۴.....	۹-۲ تبلیغات دهان به دهان.....
۱۱۶.....	۱۰-۲ منابع و مأخذ.....
۱۱۸.....	۱۱-۲ پرسش‌هایی برای بحث و بررسی مطالب.....

۱۱۹.....	فصل سوم - نقش رفتار خرید مصرف‌کننده در ساخت تبلیغات اثربخش.....
۱۲۱.....	۱-۳ رفتار مصرف‌کننده.....
۱۲۳.....	۲-۳ مدل‌های مختلف رفتار خرید مصرف‌کننده.....
۱۲۴.....	۳-۳ عوامل مؤثر بر رفتار مصرف‌کننده در مدل شیفمن.....
۱۲۶.....	۴-۳ فرایند تصمیم‌گیری مصرف‌کننده.....
۱۲۹.....	۵-۳ انواع تصمیمات خرید مصرف‌کننده.....
۱۳۰.....	۶-۳ عوامل مؤثر بر تصمیمات خرید مصرف‌کننده.....
۱۳۰.....	۱-۶-۳ عوامل بیرونی مؤثر بر رفتار خرید مصرف‌کننده.....
۱۳۰.....	۱-۱-۶-۳ عوامل فرهنگی.....
۱۳۳.....	۲-۱-۶-۳ عوامل اجتماعی.....
۱۳۵.....	۳-۱-۶-۳ عوامل فردی.....
۱۳۶.....	۲-۶-۳ عوامل درونی مؤثر بر تصمیمات خرید مصرف‌کننده.....
۱۳۷.....	۱-۲-۶-۳ تأثیر انگیزش بر رفتار مصرف‌کننده.....
۱۳۷.....	۱-۱-۲-۶-۳ تئوری فروید درباره انگیزش.....
۱۳۷.....	۲-۱-۲-۶-۳ تئوری مازلو درباره انگیزش.....
۱۴۰.....	۲-۲-۶-۳ تأثیر ادراک بر رفتار مصرف‌کننده.....
۱۴۲.....	۱-۲-۲-۶-۳ شناسایی عوامل مؤثر بر گزینش ادراکی.....
۱۴۲.....	۱-۱-۲-۶-۳ عوامل خارجی.....
۱۴۲.....	۱-۱-۱-۲-۶-۳ ویژگی‌های مُحرِّک.....
۱۴۶.....	۲-۱-۱-۲-۶-۳ ویژگی‌های موقعیت.....
۱۵۱.....	۳-۱-۱-۲-۶-۳ ویژگی‌های فرد.....

فهرست مطالب □ خ

۱۵۴	۳-۲-۶-۳ تأثیر نگرش بر رفتار مصرف‌کننده.....
۱۵۸	۱-۳-۲-۶-۳ روش‌های تغییر در نگرش.....
۱۵۹	۴-۲-۶-۳ تأثیر یادگیری بر رفتار مصرف‌کننده.....
۱۶۰	۱-۴-۲-۶-۳ تئوری‌های یادگیری.....
۱۶۲	۱-۱-۴-۲-۶-۳ تئوری‌های رفتارگرایان.....
۱۶۲	۱-۱-۱-۴-۲-۶-۳ تئوری شرطی‌سازی کلاسیک.....
۱۶۵	۲-۱-۱-۴-۲-۶-۳ تئوری شرطی‌سازی عامل.....
۱۶۸	۲-۱-۴-۲-۶-۳ تئوری‌های شناخت‌گرایی.....
۱۶۹	۱-۲-۱-۴-۲-۶-۳ یادگیری گشتالت.....
۱۷۰	۲-۲-۱-۴-۲-۶-۳ یادگیری مشاهده‌ای.....
۱۷۱	۷-۳ شکل‌دهی به رفتار مصرف‌کننده.....
۱۷۳	۸-۳ حافظه و یادآوری.....
۱۷۴	۹-۳ منابع و مأخذ.....
۱۷۶	۱۰-۳ پرسش‌هایی برای بحث و بررسی مطالب.....

فصل چهارم- استراتژی تبلیغات ۱۷۹

۱-۴	چارچوب STP (بخش‌بندی، هدف‌گذاری و جایگاه‌یابی) ۱۸۳
۲-۴	۵ام اول- بخش‌بندی بازار ۱۸۵
۱-۲-۴	۱- مزایای بخش‌بندی بازار ۱۸۶
۲-۲-۴	۲- محدودیت‌های بخش‌بندی بازار ۱۸۷
۳-۲-۴	۳- فاکتورهای مؤثر در بخش‌بندی بازار ۱۸۸
۴-۲-۴	۴- مبنای بخش‌بندی بازارهای مصرف ۱۹۱
۱-۴-۲-۴	۱- بخش‌بندی بازار بر مبنای مناطق جغرافیایی ۱۹۲
۲-۴-۲-۴	۲- بخش‌بندی بازار بر مبنای جمعیت‌شناسی ۱۹۳
۳-۴-۲-۴	۳- بخش‌بندی بازار بر مبنای شیوه زندگی و شخصیت ۱۹۳
۴-۴-۲-۴	۴- بخش‌بندی بازار بر مبنای عوامل اقتصادی- اجتماعی ۱۹۴
۵-۲-۴	۵- مبنای بخش‌بندی بازارهای تجاری ۱۹۵
۳-۴	۳- ۵ام دوم- هدف‌گذاری ۱۹۶
۱-۳-۴	۱- استراتژی بازاریابی یکسان (انبوه) ۱۹۷
۲-۳-۴	۲- استراتژی بازاریابی متمایز ۱۹۸

د □ ارتباطات بازاریابی با رویکرد تبلیغات اثربخش

۱۹۸	۳-۳-۴ استراتژی بازاریابی متمرکز.....
۱۹۹	۴-۴ گام سوم- جایگاه‌یابی.....
۲۰۱	۱-۴-۴ چهار خطای عمدۀ در جایگاه‌یابی.....
۲۰۲	۲-۴-۴ هفت روش برای جایگاه‌یابی.....
۲۰۳	۳-۴-۴ استراتژی جایگاه‌یابی.....
۲۰۴	۴-۴-۴ فرایند جایگاه‌یابی برنده.....
۲۰۹	۵-۴-۴ فرایند جایگاه‌سازی محصول.....
۲۱۶	۵-۴ منابع و مأخذ.....
۲۱۹	۶-۴ پرسش‌هایی برای بحث و بررسی مطالب.....
۲۲۱	فصل پنجم - خلاقیت تبلیغاتی و ایده خلاقانه.....
۲۲۳	۱-۵ خلاقیت در تبلیغات.....
۲۲۹	۲-۵ مراحل ایده‌پردازی.....
۲۳۱	۳-۵ تکنیک‌های مؤثر در ایده‌پردازی.....
۲۳۱	۱-۳-۵ تکنیک طوفان فکری.....
۲۳۴	۱-۱-۳-۵ روش‌های مشابه طوفان فکری.....
۲۳۷	۲-۳-۵ تکنیک اسکمپر.....
۲۳۹	۳-۳-۵ تکنیک نقشهٔ ذهنی.....
۲۴۰	۴-۳-۵ تکنیک تصویرسازی و مُحرک‌های تصویری.....
۲۴۱	۴-۵ اجرای خلاقانه ایده اثربخش.....
۲۴۴	۵-۵ منابع و مأخذ.....
۲۴۶	۶-۵ پرسش‌هایی برای بحث و بررسی مطالب.....
۲۴۷	فصل ششم - فرایند ارتباطات و پیام تبلیغاتی .....
۲۴۹	۱-۶ پیام تبلیغاتی.....
۲۵۰	۲-۶ مدل 6C در طراحی پیام اثربخش.....
۲۵۱	۱-۲-۶ گام اول: تواضع.....
۲۵۲	۲-۲-۶ گام دوم: وضوح.....
۲۵۳	۳-۲-۶ گام سوم: تکنیک‌های ساخت پیام مختصر.....
۲۵۴	۴-۲-۶ گام چهارم: استحکام.....

فهرست مطالب

۲۵۵.....	۵-۲-۶ گام پنجم: اصلاح
۲۵۷.....	۶-۲-۶ گام ششم: تمامیت
۲۵۷.....	۳-۶ جاذبه‌های پیام تبلیغاتی
۲۵۸.....	۱-۳-۶ جاذبه‌های منطقی - عقلانی
۲۵۹.....	۲-۳-۶ جاذبه‌های احساسی - هیجانی
۲۶۰.....	۱-۲-۳-۶ جاذبه احساسی مبتنی بر ترس
۲۶۳.....	۲-۲-۳-۶ جاذبه مبتنی بر خنده و طنز
۲۶۴.....	۴-۶ پیام‌های تبلیغاتی صریح و ضمنی
۲۶۶.....	۵-۶ فرستنده پیام
۲۷۰.....	۶-۶ روش‌های کدگذاری
۲۷۳.....	۷-۶ کانال یا رسانه پیام
۲۷۳.....	۸-۶ روش‌های رمزگشایی
۲۷۶.....	۹-۶ اختلال
۲۷۷.....	۱۰-۶ در ادامه به چند اصل در ساخت پیام‌های تبلیغاتی توجه کنید:
۲۷۹.....	۱۱-۶ منابع و مأخذ
۲۸۱.....	۱۲-۶ پرسش‌هایی برای بحث و بررسی مطالب
۲۸۳.....	فصل هفتم - رسانه تبلیغاتی
۲۸۵.....	۱-۷ تقسیم‌بندی رسانه‌ها
۲۸۶.....	۲-۷ برنامه رسانه
۲۸۹.....	۳-۷ برنامه‌ریزی رسانه
۲۹۴.....	۴-۷ روش‌های زمان‌بندی رسانه
۲۹۶.....	۵-۷ شاخص‌های طبقه‌بندی برنده
۳۰۰.....	۶-۷ رسانه‌های جمعی
۳۰۱.....	۱-۶-۷ رسانه‌های پخشی
۳۰۱.....	۱-۱-۶-۷ تلویزیون
۳۰۳.....	۲-۱-۶-۷ رادیو
۳۰۵.....	۳-۱-۶-۷ گونه‌شناسی انواع تبلیغات رادیو و تلویزیون
۳۰۶.....	۲-۶-۷ رسانه‌های محیطی
۳۰۸.....	۱-۲-۶-۷ بیلبورد

ر □ ارتباطات بازاریابی با رویکرد تبلیغات اثربخش

۳۱۱.....	مبلمان شهری.....	۲-۲-۶-۷
۳۱۴.....	استندهای تبلیغاتی.....	۳-۲-۶-۷
۳۱۴.....	رسانه‌های جایگزین.....	۳-۶-۷
۳۱۵.....	نوشتن در آسمان.....	۱-۳-۶-۷
۳۱۵.....	بالن تبلیغاتی.....	۲-۳-۶-۷
۳۱۵.....	لمسوت بنر.....	۳-۳-۶-۷
۳۱۶.....	استرابورد.....	۴-۳-۶-۷
۳۱۷.....	استیکر تبلیغاتی سه‌بعدی.....	۵-۳-۶-۷
۳۱۸.....	مسکات.....	۶-۳-۶-۷
۳۱۸.....	لایت‌باکس.....	۷-۳-۶-۷
۳۲۰.....	ماکت حجمی.....	۸-۳-۶-۷
۳۲۰.....	تبلیغات داخل و روی بدن اتوبوس.....	۹-۳-۶-۷
۳۲۲.....	رسانه‌های چاپی.....	۴-۶-۷
۳۲۳.....	روزنامه.....	۱-۴-۶-۷
۳۲۴.....	مجله.....	۲-۴-۶-۷
۳۲۵.....	پوستر.....	۳-۴-۶-۷
۳۲۶.....	بروشور.....	۴-۴-۶-۷
۳۲۷.....	کاتالوگ.....	۵-۴-۶-۷
۳۲۸.....	تراکت یا فلایر.....	۶-۴-۶-۷
۳۲۹.....	رسانه‌های اجتماعی.....	۷-۷
۳۲۹.....	کanal‌های ارتباط سنتی و شبکه‌های اجتماعی.....	۱-۷-۷
۳۳۰.....	ویژگی رسانه‌های اجتماعی.....	۲-۷-۷
۳۳۱.....	انواع رسانه‌های اجتماعی.....	۳-۷-۷
۳۳۶.....	تفاوت بین رسانه‌های اجتماعی و رسانه‌های جمعی.....	۸-۷
۳۴۰.....	منابع و مأخذ.....	۹-۷
۳۴۲.....	پرسش‌هایی برای بحث و بررسی مطالب.....	۱۰-۷

پیشگفتار

سپاس بی‌پایان از پورودگار هستی که ما را قادر ساخت گامی مؤثر در جهت ارتقای سطح علمی کشور برداریم. از آغاز پیدایش و توسعه دانش بازاریابی، پیشبرد فروش و بهویژه تبلیغات یکی از کارکردهای مهم مدیریت بازاریابی محسوب شده است. در ادبیات نوین این رشته با نگاهی جامع‌تر به این موضوع واژه ارتباطات بازاریابی شامل همه گونه‌های تبلیغات و تلاش‌هایی است که برای افزایش فروش از سوی بنگاه‌های اقتصادی و مؤسسات کسب‌وکار انجام می‌شود. در چند دهه اخیر پیشرفت‌های شگرف در دنیای ارتباطات و فناوری اطلاعات پیامدهای مهمی برای دانش بازاریابی داشته است. رقابت روزافزون در بازارها و پیچیده‌تر شدن محیط بازرگانی نیز بر اهمیت اطلاع‌رسانی مؤثر و تبلیغات تجاری به‌گونه‌ای آشکار افزوده است.

در این کتاب تلاش نویسنده‌گان بر این بوده که پس از پیش‌درآمدی بر مفاهیم اصلی بازاریابی به موضوع ارتباطات و نقش آن در برنامه‌ها و فعالیت‌های بازاریابی مؤسسات کسب‌وکار و بهویژه شیوه‌ها و ابزارهای نوین تبلیغات را با نگاهی کاربردی ارائه کند. استفاده از دیدگاه‌ها و منابع گوناگون و پرداختن به نقش پرنگ شبکه‌های اجتماعی و ابزارهایی که تکنولوژی پیشرفته اطلاعات برای مدیریت ارتباطات بازاریابی به ارمغان آورده از دیگر کوشش‌های نویسنده‌گان این کتاب است. ما بر این باوریم که دانشجویان رشته مدیریت، مدیران بازرگانی شرکت‌ها و مؤسسات صنعتی و تجاری و سایر علاقه‌مندان به مباحث بازاریابی نوین با مطالعه این کتاب آمادگی بیشتری برای اثربخش کردن تلاش‌های ارتباطی بازاریابی و بهره‌برداری از شیوه‌ها و ابزارهای نوین تبلیغات تجاری پیدا می‌کنند. تردیدی نیست که هر اثر علمی از این نوع ممکن است کاستی‌هایی داشته باشد. امید است خوانندگان کنجدکاو و علاقه‌مند این اثر با بیان نظرها و پیشنهادهای خود ما را در رفع نارسایی‌ها و بهبود کیفیت آن یاری کنند. توصیه‌های ارزشمند شما برای ما بسیار گرانبهاست.

با امید به داشتن ایرانی آبادتر

دکتر محمد حقیقی

سید محمد حسن مصطفوی روضاتی

آیسان علیزاده

mhaghghi@ut.ac.ir

rozati67@ut.ac.ir

aisan_alizadeh@ut.ac.ir